

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, zastoupená JUDr. Tomášem Doležalem, advokátem se sídlem nám. Republiky 679/5, Opava, proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 2**, se sídlem Francouzská 19, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2014, čj. Si 78/2013-29, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 8. 2020, čj. 22 A 24/2016-113,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Tomáši Doležalovi, advokátovi se sídlem nám. Republiky 679/5, Opava, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **4 114 Kč**, která je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odložil žádost žalobkyně o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Žalobkyně žádala o poskytnutí pravomocných rozsudků, kterými žalovaný v letech 2011 a 2012 alespoň částečně vyhověl žalobám v řízení podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, a to s výjimkou újmy týkající se trestních řízení. Žalovaný dospěl k závěru, že pro poskytnutí uvedených informací bude potřeba mimořádně rozsáhlého vyhledávání v 10 189 spisech. Vyzval proto žalobkyni k úhradě 204 000 Kč. Výši úhrady následně na základě stížnosti žalobkyně Ministerstvo spravedlnosti snížilo na 34 900 Kč. Žalobkyně neuhradila stanovené náklady ani v této výši.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou. Namítala, že částka požadovaná za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací je zcela nepřiměřená povaze požadovaných informací a majetkovým poměrům průměrného občana. Ve skutečnosti představuje požadovaná částka umělou překážku bránící výkonu práva na informace, neboť stát chrání sám sebe, aby se občané nemohli seznámit s judikaturou vypovídající o fungování státu.

[3] Krajský soud v Ostravě (dále „krajský soud“), kterému byla tato věc původně vedená u Městského soudu v Praze přikázána, žalobu zamítl rozsudkem ze dne 27. 11. 2018, čj. 22 A 24/2016-91. Uvedl, že Ministerstvo spravedlnosti postup vyhledávání informací podrobně, srozumitelně a logicky popsalo. Žalobkyně námitku nepřiměřenosti požadovaných nákladů formulovala obecně. Částka 34 900 Kč je s ohledem na povahu informací a tomu

odpovídajícímu rozsahu vyhledání informací přiměřená. Dodal, že na výši požadovaných nákladů nemá žádný vliv, že stěžovatelka požadovala rozsudky týkající se odpovědnosti státu za škodu.

[4] Tento rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně kasační stížností, které Nejvyšší správní soud vyhověl rozsudkem ze dne 22. 5. 2020, čj. 8 As 5/2019-29, a rozsudek krajského soudu zrušil. Jako nepřipustnou označil námitku neefektivního vyhledávání informací žalovaným, dle které by při stanovení výše úhrady měla být zohledněna jen doba fyzického shromáždění dokumentů, nikoli doba zjišťování, kde jsou dokumenty uloženy. Danou námitku totiž žalobkyně poprvé vznesla až v kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Dále nevyhověl námitce týkající se zohlednění majetkových poměrů žalobkyně při stanovování výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání s tím, že ačkoliv tato možnost obecně existuje, v posuzované věci však takový postup sazebník úhrad vydaný Ministerstvem spravedlnosti neumožňuje. Jako vadu řízení před krajským soudem sice Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud nereagoval na důkazní návrh účastnickým výsledkem žalobkyně, tato vada ale neměla v dané věci vliv na zákonnost vydaného rozsudku, jelikož žalobkyně neuvedla, k prokázání jakých skutečností, které by nebylo možné dokázat jinak (např. listinami), měl účastnický výsledek směřovat. Nejvyšší správní soud nicméně rozsudek krajského soudu zrušil z důvodu nepřezkoumatelnosti, neboť krajský soud nijak nereagoval na žalobní námitku, dle které měl žalovaný požadované informace poskytnout alespoň v rozsahu, který by nenaplňoval podmínku mimořádně rozsáhlého vyhledávání, přičemž reakci na tuto námitku nebylo možno seznat ani z kontextu odůvodnění rozsudku krajského soudu.

[5] Po vrácení krajský soud ve věci znovu rozhodl v záhlaví uvedeným rozsudkem, kterým žalobu opět zamítl z totožných důvodů jako ve svém prvním rozhodnutí. Pokud jde o opomenutou námitku, kterou se žalobkyně domáhala poskytnutí informací alespoň v rozsahu nenaplňujícím podmínku mimořádně rozsáhlého vyhledávání, krajský soud uvedl, že se jednalo o námitku opožděnou. Žalobkyně podala žalobu dne 29. 10. 2014 a danou námitku vznesla teprve v podání ze dne 21. 11. 2018, tedy po uplynutí žalobní lhůty dle § 71 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž namítla, že výše požadované úhrady byla nepřiměřená. Nesouhlasí, že by námitku vznesla pouze obecně. Výslovně namítala zneužití požadavku na úhradu nákladů za nepřiměřeně rozsáhlé vyhledávání mimo meze zákona pouze na základě interního předpisu Ministerstva spravedlnosti, což je zjevnou námitkou porušení čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Instrukce Ministerstva spravedlnosti nemůže vytvářet nezákonné meze pro poskytování informací např. nezohledněním majetkových poměrů žadatele. Situaci stěžovatelky se v napadeném rozsudku nezabýval ani krajský soud, ačkoliv věděl, že pobírá invalidní důchod a je samoživitelkou.

[7] Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že Nejvyšší správní soud ve svém předchozím rozsudku vycházel ze svého rozsudku ze dne 14. 11. 2019, čj. 8 As 244/2018-82. Jeho závěry nelze na nyní posuzovanou věc mechanicky vztáhnout. Z daného rozsudku navíc plyne, že je třeba se zabývat povahou požadované informace, což krajský soud v napadeném rozsudku neučinil.

[8] Nesprávný je také závěr krajského soudu v otázce neprovedení navrženého důkazu účastnickým výsledkem stěžovatelky. Stěžovatelka v žalobě zcela konkrétně tvrdila, k prokázání jakých skutečností má její výpověď směřovat. Nesouhlasí tak ani se závěry, které k této otázce učinil ve svém předchozím rozsudku Nejvyšší správní soud.

pokračování

[9] Žalovaný se ke kasační stížnosti ani přes výzvu nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Vzhledem k tomu, že v souzené věci jde o opakovanou kasační stížnost, zabýval se soud nejprve otázkou její přípustnosti ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

[11] Přípustnost kasační stížnosti je tedy omezena ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 3. 2011, čj. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS). Toto omezení odráží závaznost právního názoru pro krajský soud v dalším řízení (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), a tím, že vylučuje možnost brojit proti němu kasačními námitkami, vylučuje i možnost Nejvyššího správního soudu, aby sám svůj původní závazný právní názor k nové kasační stížnosti v téže věci revidoval. Zruší-li totiž Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejen krajský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, čj. 9 Afs 59/2007-56, č. 1723/2008 Sb. NSS, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 22. 10. 2019, čj. 4 As 3/2018-50). Tím je zaručen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodování.

[12] Stěžovatelka námitku nerespektování závazného právního názoru, která by založila přípustnost kasační stížnosti, neuplatnila. Svou kasační argumentaci naopak v zásadě založila na tvrzení, že krajský soud pochybil, pokud závazný právní názor vyslovený v předchozím zrušovacím rozsudku respektoval. Stěžovatelka totiž tento názor považuje za nesprávný a protiústavní. Stěžovatelčiny námitky konkrétně směřují proti nezohlednění jejích majetkových poměrů při stanovení výše úhrady za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací a neprovedení důkazu jejím účastnickým výsledkem. Oběma otázkami se již Nejvyšší správní soud věcně zabýval ve svém předchozím rozsudku a neshledal je důvodnými.

[13] Jediným zrušovacím důvodem v předchozím rozsudku Nejvyššího správního soudu bylo nevypořádání jedné z dílčích žalobních námitek, kterou se stěžovatelka domáhala alespoň částečného poskytnutí informací v rozsahu nepřesahujícím hranici mimořádně rozsáhlého vyhledávání. Krajský soud k této námitce v nyní napadeném rozsudku uzavřel, že ji stěžovatelka vznesla opožděně. Přípustnost nyní projednávané kasační stížnosti by tak mohla založit argumentace, kterou by stěžovatelka zpochybňovala správnost tohoto závěru. To však stěžovatelka nečiní a soustředí se pouze na polemiku se závěry, které v minulosti Nejvyšší správní soud v této věci učinil a jimiž se krajský soud následně v napadeném rozsudku správně řídil. Kasační stížnost proto není přípustná.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené důvody kasační stížnost odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 3 písm. a) a § 120 s. ř. s.

[15] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[16] Stěžovatelce soud usnesením ze dne 2. 10. 2020, čj. 8 As 165/2020-12, ustanovil zástupcem pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Tomáše Doležala, advokáta. Hotové výdaje a odměnu za zastupování platí v takovém případě stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Odměna ustanovenému zástupci náleží za poskytnutí jednoho úkonu právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívajícího v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], při sazbě 3100 Kč za úkon právní služby [§ 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu za úkon dle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy věci. Důvodem je, že totožný zástupce jí byl ustanoven již v předchozím řízení (konkrétně v řízení o kasační stížnosti vedené pod sp. zn. 8 As 5/2019) a ten s věcí tak již byl seznámen, což bylo ostatně důvodem jeho ustanovení i v této věci. Odměna za daný úkon mu tak již byla v předchozím průběhu řízení přiznána. Náhrada hotových výdajů je stanovena paušálně v § 13 odst. 3 advokátního tarifu, a to ve výši 300 Kč za každý jeden úkon právní služby. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem DPH, odměna je dále zvýšena o částku odpovídající této dani ve výši 21 %. Celkem tedy Nejvyšší správní soud ustanovenému zástupci přiznal na odměně a náhradě hotových výdajů částku 4 114 Kč. Ta mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 12. ledna 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu